

Kalldusch för Oxelösund

Som framgår av dagens nyhetsavdelning kommer Oxelösund att mista sin enda lätta industri. Staden blir i fortsättningen helt dominerad av växande tungindustri. Kvinnunderskott råder redan nu på platsen och detta kommer säkerligen att bli ännu mera markant inom kort. Myndigheterna, högre sådana, har således lyckats uppnå precis motsatsen till det man sagt sig eftersträva.

Kommunala myndigheter har i årtionden arbetat på att få lätt industri till Oxelösund. I fjol ville en radiofirma etablera sig men fick inte, Exakt hade fått köpa mark av staden och var berett att utöka verksamheten. Avslag igen och regeringsuppvaktning med lika negativt resultat. Industriberedningsnämnden gick i författning om att avskaffa sig själv. Den uppgiften lyckades nämnden genomdriva, kanske för att högre myndigheter ej fick ett ord med i laget.

Som motivering för avslaget på begärd utbyggnad av Exakt angavs att serviceyrkena skulle ge tillräcklig sysselsättning för kvinnlig arbetskraft, när tungindustrin växer. Ett tydligt svepskäl i brist på bättre motiv. Det är välbekant att kvinnorna i Oxelösund nu har svårt att få lämpliga arbeten i hemorten, trots att det råder kvinnunderskott. Om man räknar med att detta underskott genom bortförsningen av lättindustri blir ännu mera markant, så kanske serviceyrkena kan suga upp mesta delen. Rent logiskt måste dock antalet kvinnor och ungdomar bli så mycket större när staden tillväxer, att svarigheterna att få lämpliga arbeten blir ännu värre än nu.

Nämnda utveckling, om man nu skall använda ett sådant ord, är högst beklaglig. Vi undrar inte alla på att "Kinna" i tid antog en reträttplats i Vin- & Spritcentralen.

Ur pressen

Noten

till Sovjet i Wallenbergsaken rubriceras allmänt som "skarp" i pressdebatten. Trots det är det delade meningar om vilken effekt noten kan få. Östergötlands Dagblad (h) skriver:

Om det finns någon god vilja hos de ryska ledarna bör det vara möjligt för dem att sprida ökad klarhet över Raoul Wallenbergs öde. Wallenbergsaffären utgör alltjämt en tung belastning på de svensk-ryska förbindelserna. Det har påstås att utrikesminister Gromyko ämnar vinlägga sig om ett gott förhållande till de nordiska länderna. Han har ett tillfälle att visa detta genom att fullfölja de ryska undersökningarna och att, om Wallenberg är i livet, ofördröjligen låta honom fara hem till Sverige.

Medan Upsala Nya Tidning (fp) tycker att det inte skulle skada med ytterligare insatser:

Kommunisttidningen Ny Dag har innan den svenska noten avlämnades publicerat en intervju med ryske utrikesministern Gromyko, enligt vilken "undersökningarna i fallet Wallenberg torde kunna betraktas som avslutade". "Undersökningarna har varit ytterst omsorgsfulla och varje tänkbart spår har prövats", heter det. Det förefaller inte särdeles troligt att den ryske utrikesministern skulle ändra uppfattning, sedan han läst den nu lämnade svenska noten. Den enda möjligheten UD har att få fram besked från rysk sida är att komplettera noten med klara fakta om vad man i Sverige ytterligare vet om Raoul Wallenbergs öde i Sovjet.

Gynnat jordagods

En privatperson skulle förmodligen inte finnas Harpsunds driftsresultat tillfredsställande, säger Jordbrukarnas Föreningsblad. Tidningen erinrar om att vinsten på skatte-

tergodsset — 70.500 kr för räkningsåret 1955/56 — hänförde sig till skogsbruket. Själva jordbruket gav underskott på 1.692 kr och arendergårdarna på 11.800 kr. Tidningen skriver:

En rad för Harpsund gynnsamma omständigheter gör att varje jämförelse med ett vanligt privatägt jord- och skogsbruk blir missvisande. Man behöver bara enlira om att staten för ifrågakvarande är tillsköt 120.000 kr för slottets och parkens drift. Harpsund fick mottas i bästa skick utan att gävo, arvs, eller kvarlåtenskapsskatt behövde betalas medan en privat ägare skulle drabbats mycket hårt därav. Därtill bör läggas de "vanliga" skatter som belastar en enskild ägare, men som staten slipper.

FLENS SCHACKSÄLLSKAPS turnering startade på torsdagskvällen med 20 deltagare, varav 8 från klass 1, 11 från klass 2 och en från klass 3. De mindre avancerade spelarna har som vanligt förmanen av längre betänketid när de möter spelare från högre klass. Första kvällen bjöd i stort sett på väntade resultat, dock var Landelius vinst över Åke Persson en aning överraskande.

Resultat:

Rond 1: Lars Gunnarsson—Henry Gustafsson 0—1, A. Karlsson—Albert Larsson 0—1, Gösta Eriksson—Anton Jonsson 1—0, Åke Persson—Gustav Landelius 0—1, Stig Johansson—Sven Jonsson, remi, Gösta Adin—K. E. Rosén 1—0, Harald Ling—Lars Cleverdahl 1—0, Nils Åkerlund—Axel Jonsson 1—0, Gustav Ek—Helge Gustavsson 1—0, Roland Svensson—Gösta Pettersson 0—1.

I nästa rond möts följande spelare: A. Persson—G. Eriksson, G. Adin—Stig Johansson, H. Ling—A. Karlsson, G. Landelius—N. Åkerlund, Sven Jonsson—Anton Jonsson, Helge Gustavsson—G. Pettersson, Henry Gustafsson—G. Ek, Axel Jonsson—L. Gunnarsson, K. E. Rosén—R. Svensson och L. Cleverdahl—A. Larsson.

Radiodebatt kritiserade radions och TV:s monopol

En diskussion om radion och televisionen och lämpligheten av att dessa båda medel för upplysning och debatt innehades av samma monopol utbröt — det är ordet — på fredagsmorgonen på stora partisalet i Riksdagshuset. Initiativet kom från folkpartiets ungdomsförbund.

Förbundets utgångspunkt var klar, formulerad av dess och debattens ordförande, Bengt Johansson: ur liberal synpunkt måste koncentrationen av makten över radion och televisionen till samma monopol te sig betänklig. Radiomonopolet betyder att det principiellt inte finns någon frihet i eteren, det innebär hänsynstagande som ibland kan ha censur av olika åsiktsriktningar som följd. Som anhängare av den linjen var antecknade författaren Vilhelm Moberg och pastor Lewi Pethrus, Filadelfiaförsamlingens ledare. De föreföll att rycka fram jämsides i opposition mot vad de kallade ofriheten i radion: Moberg hade en uppmärksammande konflikt med radion sommaren 1956, då han inte fick angripa "namngivna myndigheter och personer" vid en debatt om rättssäkerheten — han hade velat tala om Unmanaffären och justitieminister Herman Zetterbergs roll

— och Pethrus hävdade att hans samfund ej fått göra propaganda för sin tro i radio. Monopolets talan fördes av radiochefen Olof Rydbeck, och docenten Nils Erik Bæhrndtz. Mot Radiotjänst riktade professor Tingsten anmärkningen att yttrandefriheten kan sägas inskränkas när i till exempel politiska stridsfrågor den ena parten faktiskt inte kan bruka veto mot att frågan över huvud taget diskuteras genom att inte ställa upp i debatten. Chefredaktör Manne Ståhl framhöll att det i demokratins intresse är principiellt värdefullt att inte även televisionen inlemmas i statens maktfång, där redan radion befinner sig. Brittiska labourpartiets TV-expert, som besökte Sverige förra året, framhöll att den kommersiella televisionen i England haft en synnerligen stimulerande inverkan även på BBC:s TV-sändningar.

Har Ni något på hjärtat så skriv till SN:s red. Men skriv kortfattat och uppgiv namn och signatur.

Barnens mat i skolan

Det var verkligen beklämmande att läsa sign. "Husmanskost" utgjuter över maten i skolorna. Hur kan en människa, som påstår sig ha 30 års erfarenhet bland grytor och kastruller helt framtida förklara ett sill och potatis, biffr Stroganoff, rödbetor, ägg m. m. skulle vara olämplig mat för barn i skolorna. Det vittnar i alla händelser om att sign. hör till dem som ängsligt undviker att servera sina älsklingsallt som ev. inte faller dem in att äta. Vad beträffar skolornas mat är det känt och omvittnat att denna står på ett mycket högt plan både i fråga om kvalitet och variation.

Har det för övrigt någon betydelse om barnen inte kan redogöra för namnet på den maträtt de blivit serverade? Skolornas matsedel publiceras varje vecka och det borde vara en enkel sak för en som har så lång erfarenhet som sign. att tala om "vad det är för extra" för varje dag som kommer. Det skulle vara en välgärning om de bordskändarna som ryntar på näsan åt skolornas utmärta och rikliga mat helt enkelt avstängdes från måltiderna och hänvisades att äta hemma eller någon annan stans. Skolmåltiderna utgör för de föräldrar som har barn i skolorna ett stort plus i hushållsbudgeten, men det är tydligen en sak som "Husmanskost" inte begriper eller sätter värde på.

Far till pojke med matvett.

Skolmaten

Det klagas och klanas på hur otacksamma och bordskända barn ratar maten i skolorna. Inte att undra på att barnen gör detta när de uppmuntras hårt till av obelegligt trängsinta föräldrar. För det första ingår det väl i vanligt enkelt bordskick att äta den mat man blir serverad, även om den skulle vara "obehaglig" att förtära och det är väl just detta man försöker lära barnen genom skolbespisning. De vuxna som anse sig kunna rata den mat de som sign. "Husmanskost" säger "har avsmak för" lägger enbart i dagen en skrämd blick på uppfostran och borde vara utan mat. De maträtter Ni klassificerar som "konstiga" bör väl i stället inordnas i den avdelning som utgör Er sign. Vår svenska "nationalrätt" sill och potatis är väl inte konstigare än Era panbiffar. Inte för att jag är någon kulinarisk expert, men varför skall man inte kunna äta sillen inlagd. Fatta för övrigt på veckans matsedel i senaste numret av ICA-Kuriren. Där står det för lördag: Lunch: Inlagd sill, potatis och ägg. Det är tydligen flera än "röksmästarna" i skolorna som tycker att man kan äta sill.

Slutligen kan man fråga hur

den skolbespisning skall vara inrättad som kan bereda barnen möjlighet att äta endast de dagar då deras favoriträtter serveras.

"Matapa"

Ett genmäle till "Husmanskost"

"Husmanskost" inlägg vittnar om ovederhäftighet och bordskända ungar. Jag vill nu bemöta hennes anmärkningar i tur och ordning.

Att sullen skulle förlora i näringsvärde för att den är inlagd är nonsens.

Mig veterligt har sill ej förekommit i samma skola med 14 dagars mellanrum utan 2-3 gånger per termin och har då ätits med förtjusning av barnen.

Ägg är nyttig mat men har tyvärr ej kunnat förekomma oftare, då priset i allmänhet är för högt. Att såsen smaksatts med kaviar brukar gillas. F. ö. hade barnen möjlighet få mer än ½ ägg. Min son fick 1 helt från början, och påfyllning kunde erhållas.

Biff i la Stroganoff låter utländskt och innebär, att köttet skurits i strimlor och smaksatts med bl. a. tomatpuré.

Barnen behöver väl ej nödvändigtvis ha reda på hur den mat de äter tillagas. Det serveras väl ej giftig föda, även om namnet är mystiskt.

Biff i la Stroganoff kan nog, namnet till trots, rubriceras som husmanskost.

Vid en tillbakablick på denna termins matsedel framgår att barnen fått exempelvis pepparrotssköt, bruna bönor och fläsk, falukorv och makaroner, köttbullar, ärtsoppa, pannkaka, strömmingsflundra, ja t. o. m. den av "Husmanskost" efterlysta pannbiffen. Vart bör sådan mat hänföras om ej till husmanskost?

Beträffande rödbetorna är det ett hälsosamt och blodrenande tillbehör till maten, och säga barnen, att de inte vill ha en sak, föreslår den serverande det att ta litet, i den förhoppningen, att de skall lära sig tycka om rätten.

En person, som fostrats äta den mat, som bjuds här, det säkert lättare i livet, än den som ryntar på näsan åt även den mest välgående rätt, om han ej förut provat den.

Dessutom äro ej barnen tvingade att äta i skolan, om de vid läsårets början avsäga sig denna rättighet.

Vår tacksam för barnbespisningen och det arbete, som där nedlägges, och för att Ni bor i ett land, där Ni har möjlighet äta Er rätt även med kräsen smak!

Önskar "Husmanskost" vidare diskussion, står jag gärna till tjänst.

MARGARETA BRUZELIUS
Lanthushållslärarinna
Ledamot av Barnbespisningsnämnden.

Utrikeskrönika:

Danska val i krisens tecken

Köpenhamns före socialdemokratiska finansborgmästare Peder Hedebo har på senaste tiden genom sin frispråkighet välläst stort balder inom sitt parti. Han är en av de många danskar som tappat humöret på grund av den socialdemokratiska ekonomiska politikens misslyckanden och blivit arg. Han förklarade nyligen, att "det politiska utgiftshanterandet saknar alla gränser." Befolkningen är därför missnöjd trots bilar, television och skyskraper. Mannen på gatan har nämligen ett ganska väl utvecklat ekonomiskt sinne och han känner sig otvetyg.

Hedebo kritiserar också av befolkningens majoritet, som har sett landet störtas in i en allt bekymmersammare kris. Då Erik Eriksens borgerliga samlingsregering hösten 1953 lämnade styret till Hedtofts socialdemokratiska minoritetskabinett, var det ekonomiska läget avsevärt ljusare än nu. De konservativa och bondepartiet venstre hade haft ett resultatiskt samarbete. Finansminister Thorvald Kristensen hade visserligen av många betecknats som en snålvarg, men han höll tyglarna strama och åstadkom mycket för att stabilisera den danska ekonomin. Socialdemokraterna under Hedtofts och efter honom under H. C. Hansens tid har dock skingrat arvet efter

cerade. Så har man fått se huru ansvällningen av statsutgifterna hindrat alla försöka att sätta stopp för den inflatoriska utvecklingen, samtidigt som kreditstramningen och den hårda skattebördan minskat investeringarna. Danmark investerar nu avsevärt mindre i sin produktion än exempelvis Sverige, produktionsökningen har totalt stannat och senast har man noterat en minskning på 5 procent i produktionsvolymen. Arbetslösheten har under dessa förhållanden blivit ett allvarligt problem med siffror ända till närheten av 100.000, och utgifterna till arbetslöshetsunderstöd belöpte i fjol till 325 miljoner kronor.

Allt detta noteras nu noga i landet, sedan den socialdemokratiska regeringen beslutar upplösa folketinget den 12 april och utlysa nya val den 14 maj. Beslutet att anordna val redan fyra månader före den lagstadgade tiden i höst beror på vissa socialdemokratiska kalkyler på grund av det allmänna stämningsslaget. Den borgerliga oppositionen hade tidigare ihärdigt yrkat på val snarast möjligt men statsminister Hansen vägrade då att följa med i vändningen. Hans parti fruktade ett nederlag på grund av folket missnöje. Sedan kom emellertid Ungertragedin och vållade en våldsamt stämningsreaktion även i Danmark. Socialdemokraterna började nu spekulera på vinster i valet på kommunisternas bekostnad som räkat i kris och förlorat massor av anhängare. Valtiden flyttades alltså fram till maj.

Den ekonomiska politiken kommer alltså att spela huvudrollen i valkampanjen, i synnerhet sedan försvarsproblemet och frågan om Danmarks medlemskap i atlantblocket egentligen ställts utanför partipolitiken. Socialdemokraterna har nämligen under den världspolitiska krisens tryck uppgitt sitt vankelmod och står åter ungefär på samma linje som högren och venstre i dessa existensfrågor. Detta kommer att inverka även på den radikala vägmästarpolitiken, som de senaste åren möjliggjort det socialdemokratiska styret. Hedtoft och sedan Hansen har egentligen regerat av Bertel Dahlgårds nåde, men nu har radikallerna, som alltid motsatt sig anslutningen till västblocket och upprustningen, förlorat en del av sina bästa kort i partitaktiken. Denna grupp på 14 mandat i folketinget har varit tungan på vägen mellan den borgerliga oppositionen, som omfattar 43 förvenstre och 30 för högren, och de 75 socialdemokraterna på vänstersidan.

Av allt att döma kommer det radikala partiet alltjämt att behålla sin vägmästarställning efter valet, trots att de borgerliga grupperna kan räkna med en del vinster. Splittergrupper som de oavhängiga försvagare de borgerliga chanserna genom att kanske flera tiotusen borgerliga röster går till spillo. Å andra sidan får även socialdemokraterna liknande ohägn från den nya "titotistisk" vänstersocialistiska gruppen, som bildats i Esbjerg och söker samla avfällingar från kommunistpartiet. Trots glidning till höger blir styrkeförhållandena i det nya folketinget därför av allt att döma ganska labila och lösningen av regeringsfrågan svår — i synnerhet som högren och venstre inte heller drar jämnt numera. Kombinationerna som provas blir många och utsikterna till en stabil regeringspolitik i framtiden är inte särdeles ljusa.

Al Masad

OXELÖSUND SONDERAS

Som ett led i arbetet med att upprätta en generalplan för expanderande Oxelösund pågår just nu en omfattande sondering av markförhållandena. Det gäller att utröna huruvida marken är lämplig för bebyggelse. Man har konstaterat att den stadigaste grunden finns kring Oxelösundsvikens inre del och att området längs Ramdalsvägen, där det är tal om att anlägga en idrottsplats, är i det närmaste bottenlöst.

På ett ställe ute på fältet vid Ramdalsvägen kom vi ner 22 meter utan att hitta fast botten, omtalar ingenjör S. Tegnlund från ingenjörsbyrån Viak i Stockholm som svarar för undersökningarna.

Trots den moderna teknikens landvinningar har man ännu inte funnit något bättre sätt att undersöka markförhållandena än det vi tillämpar, säger ing. Tegnlund. Stålrör pressas ned genom att belastas med vikter. Graden av belastning anger med stor exakthet markbeskaffenheten.

Som medhjälpare har ingenjör Tegnlund Carl Holm och August Aslund. Efter något hundratal markprov har de lärt sig förutsäga djupet till fast grund ganska bra innan de börjar driva ned rören. Dessa mäter tre meter i längd och skruvas på efter behov. För att ta upp det sålunda ihopskruvade långa röret används en enkel men mycket effektiv domkraft, som fungerar ungefär som en pump och har en dragkraft av 15 ton.

AUGUST ASLUND
pejlar här markförhållandena i området intill Hamnvägen.

135 mirakelräddades vid flygplanskrasch

SÖUL, KOREA, (UP)

Ett hundratreotiofem amerikanska soldater mirakelräddades på fredagen när ett av flygväpnets transportplan med 159 man ombord på fredagen störtade intill en liten ö i Hanfloden, nära Seoul.

Enligt de första rapporterna hade fått brännskador men inga omkom fem man, medan ytterligare 20 saknas och tros ha spolats bort av det iskalla flodvattnet.

Den jättelika transportmaskinen hade just lyft från Kimpo-flygplatsen i Seoul för att föra 149 passagerare till Tokyo, när piloten per radio meddelade att en motor krånglade, varför han skulle försöka återvända till Seoul. Kort efter detta radiomeddelande störtade planet och fattade eld vid nedslaget.

Ett snabbt räddningsarbete och en perfekt disciplin bland de ombordvarande hindrade nu olyckan mindre lyckligt också på de övriga tagen efter linjen.

RÖDA KORSET
HJÄLP
POSTNUM 900 800

L-57 gör nya landvinningar

nu på exportmarknaden

L-57 — den svenska marknadens populäraste maskin i 600 liters klassen — går nu också på ett flertal exportmarknader. Allt flera uppskattar finesserna och mångsidigheten hos denna grävmaskin.

Begär broschyrer och "Grävmaskins-NYTT"

Representant:

AB GUNNAR YOURSTONE

Telehuset, Ö. Storgatan 22, NYKÖPING, tel. 138 00

Grävmaskiner — Bandtraktorer — Trailers

ut
är
st
ha

Det

när

beredn

slagit e

från n

avgåend

ström h

bett sig

man sku

nytt blod

även en

Sture Högl

återval p

Mötesdeltag

ne på samm

pekat att n

nekade att sl

och Högberg

ter.

Sedan hr Sands

talat höll man p

medlemmarna Johan

Brandell och Axel Lar

avlidit under det gång

besluten som fattade

att man skall h

sammanträden i

Man diskuterade

av Riksförbund

men beslöt bor

Flens
skör
för

Flens

lit att

och S

tom

ma

g